

Sygn. akt VII Ka 793/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 października 2019 r.

Sąd Okręgowy w Częstochowie VII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Danuta Józefowska

Protokolant: st.sekr.sądowy Małgorzata Idzikowska-Oleszczyk

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Częstochowie Katarzyny Kysiak

po rozpoznaniu w dniu 8 października 2019r.

sprawy **J. W.**

s. J. i S., ur. (...) w K.

oskarżonego z art. 207 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk, art. 244 kk

na skutek apelacji wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Częstochowie

z dnia 22 marca 2019 r. , sygn. akt XVI K 633/18

orzeka:

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchyla punkt 3 wyroku i uniewinnia oskarżonego od czynu przypisanego w punkcie 2 ;
2. w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;
3. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. K. – Kancelaria Adwokacka w C., kwotę 516,60 zł (pięćset szesnaście złotych sześćdziesiąt groszy) tytułem wynagrodzenia za obronę z urzędu oskarżonego J. W. w postępowaniu odwoławczym, przy czym kwota ta obejmuje również należny podatek VAT;
4. zwalnia oskarżonego J. W. od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt **VII Ka 793/19**

UZASADNIENIE

J. W. został oskarżony o to, że:

1. w okresie od 1 czerwca 2016 roku do 6 maja 2018 r. w miejscowości K. znęcał się fizycznie i psychicznie nad matką S. W. w ten sposób, że będą pod wpływem alkoholu wszczynał awantury podczas których ubliżał słowami powszechnie uznanymi za obelżywe, szarpał, popychał, groził pozbawieniem życia przy czym zarzucanego czynu dopuścił się w ciągu pięciu lat od odbycia co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności za umyślne przestępstwo podobne, będąc skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Częstochowie sygn. XVIIK 929/14 z dnia 17 lutego 2015 roku, na karę 8

miesiący pozbawienia wolności, którą odbył w okresie od 20.08.2014 r. do 12.03.2015 r. oraz od 28.12.2015 roku do 02.02.2016 roku, tj. o przestępstwo z art. 207 § 1 k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

2. w okresie od 24 czerwca 2015 roku do 10.06.2018 roku, w miejscowości K. nie stosował się do orzeczonego postanowieniem Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 02.06.2015 roku sygn. VRNs 127/15 – nakazu opuszczenia lokalu mieszkalnego w K. ul. (...) zajmowanego wspólnie z pokrzywdzoną S. W., tj. o przestępstwo z art. 244 k.k.

Wyrokiem z dnia 22 marca 2019r. wydanym w sprawie sygn. akt XVI K 633/18 Sąd Rejonowy w Częstochowie:

1. Oskarżonego J. W. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, opisanego w pkt I części wstępnej wyroku, spełniającego znamiona występku z art. 207§1 kk w zw. z art. 64§1 kk, ustalając dodatkowo, że wyrokiem Sądu Rejonowego w Częstochowie z dnia 17 lutego 2015r., sygn. akt XVI K 929/14, oskarżony został skazany za występki z art. 207§1 kk w zw. z art. 31§2 kk, i za to na podstawie art. 207 § 1 kk wymierza mu karę roku i 8 (ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności;

2. Oskarżonego J. W. uznał za winnego tego, że w okresie od 24 czerwca 2015r. do 10 czerwca 2018r. w K., w woj. (...), nie stosował się do orzeczonego na podstawie art. 11a Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przez Sąd Rejonowy w Częstochowie postanowieniem z dnia 2 czerwca 2015r., sygn. akt V RNs 127/15, obowiązku opuszczenia miejsca zamieszkania w miejscowości K., ul. (...), czym wyczerpał dyspozycję art. 244 kk, i za to na podstawie art. 244 kk wymierza mu karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;

3. Na podstawie art. 85 § 1 kk i art. 86§1 kk łączy kary pozbawienia wolności orzeczone wobec oskarżonego J. W. i wymierzył mu jedną karę łączną 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności;

4. Na podstawie art. 39 pkt 2b kk w zw. z art. 41a§1kk w zw. z art. 41a§4 kk i art. 43§1 kk orzekł wobec oskarżonego J. W. zakaz zbliżania się do pokrzywdzonej S. W. na odległość mniejszą niż 10 (dziesięć) metrów na okres lat 4 (czterech);

5. Na podstawie art. 63§1 kk zaliczył oskarżonemu na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności w dniu 10 czerwca 2018r.;

6. Na podstawie art.29 Prawa o adwokaturze przyznał od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. K. tytułem obrony z urzędu oskarżonego kwotę 852 (osiemset pięćdziesiąt dwa) złote wraz z kwotą, 195, 96 (sto dziewięćdziesiąt pięć 96/100) złotych, stanowiącą stawkę podatku od towarów i usług przewidzianą dla tego rodzaju czynności w przepisach ustawy o podatku od towarów i usług;

7. Na podstawie art. 624§1 kpk i art. 17 ust.1 Ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych zwolnił oskarżonego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł obrońca oskarżonego zaskarżając orzeczenie co do rozstrzygnięcia zawartego w punktach 1, 2, 3, 4, i 5. Zaskarżonemu wyrokowi skarżąca zarzuca:

1. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 5 § 2 k.p.k. poprzez rozstrzygnięcie na niekorzyść oskarżonego wątpliwości dotyczących czasookresu zachowań opisywanych przez świadków, których zeznania zostały przyjęte za podstawę ustaleń faktycznych co do sprawstwa w zakresie czynu 1 sentencji orzeczenia;

2. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, iż oskarżony w okresie od 1 czerwca 2016 r. do 6 maja 2018 r. stosował wobec matki S. W. różne formy przemocy fizycznej i psychicznej;

3. naruszenie przepisów prawa materialnego tj. art. 244 k.k. poprzez jego zastosowanie

4. naruszenie art. 53 § 1 k.k. poprzez wymierzenie oskarżonemu niewspółmiernie surowej kary pozbawienia wolności, tak w zakresie kar jednostkowych jak i kary łącznej.

W konsekwencji skarżący wnosi o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia czynów w punktach 1 i 2 sentencji wyroku, a także uchylenie punktu 3,4 i 5 wyroku
2. zasądzenie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu w postępowaniu apelacyjnym oświadczając, iż koszty te nie zostały przez oskarżonego pokryte w części ani w całości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje.

Apelacja obrońcy oskarżonego zasługiwała na częściowe uwzględnienie.

Spośród zarzutów postawionych w apelacji obrońcy zasadnym okazał zarzut naruszenia prawa materialnego, tj. art. 244 k.k. Sąd Rejonowy nieprawidłowo bowiem dokonał wykładni ww. przepisu i błędnie uznał, że oskarżony swoim zachowaniem wyczerpał wszystkie znamiona występku polegające na niestosowaniu się do orzeczonych środków karnych.

Występek opisany w art. 244 ma charakter formalny, jako że kryminalizacji podlega zachowanie sprawcy polegające na działaniu w wypadku zakazu zajmowania stanowiska, wykonywania zawodu, prowadzenia działalności, prowadzenia pojazdów, wstępu do ośrodków gier i uczestnictwa w grach hazardowych, wstępu na imprezę masową, obowiązku powstrzymania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, zakazu kontaktowania się z określonymi osobami, zakazu zbliżania się do określonych osób lub zakazu opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu albo na zaniechaniu w wypadku braku zastosowania się do nakazu okresowego opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym lub zarządzenia sądu o ogłoszeniu orzeczenia w sposób w nim przewidziany. Jakkolwiek przedmiotem obrony art. 244 k.k., zamieszczonego wśród przestępstw przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, generalnie jest respektowanie orzeczeń sądowych to karalne mogą być jedynie zachowania polegające na nie stosowaniu się do wyodrębnionych w tym przepisie rodzajów zakazu, nakazu, ogłoszenia orzeczenia. Ze względów gwarancyjnych wykluczone jest stosowanie analogii na niekorzyść sprawcy w zakresie katalogu obowiązków i zakazów opisanych w art. 244 k.k. (postanowienie SN z 24.02.2010 r., I KZP 33/09, OSNKW 2010/3, poz. 25).

Z akt sprawy wynika, że J. W. został zobowiązany do opuszczenia miejsca zamieszkania na podstawie art. 11a Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Z postanowienia wynika, że nie wskazano ram czasowych tego nakazu zatem nakaz opuszczenia mieszkania nie jest samodzielnym środkiem karnym. Wobec tego zachowanie polegające na niezastosowaniu się do orzeczonego przez Sąd nakazu opuszczenia miejsca zamieszkania bez wskazania okresu nakazu nie może być utożsamiane z żadnym wymienionym w art. 244 k.k. zakazem, nakazem lub obowiązkiem. Mając to na uwadze brak było podstaw do przypisania oskarżonemu popełnienia występku z art. 244 k.k., co skutkowało musiało uniewinnieniem oskarżonego J. W. od popełnienia zarzucanego mu czynu w pkt 2 wyroku i w związku z tym uchylenie orzeczenia o karze łącznej pozbawienia wolności.

Bezasadnym okazał się natomiast zarzut dopuszczenia się przez Sąd Rejonowy naruszenia przepisów postępowania, tj. art. 5 § 2 k.p.k. Wbrew twierdzeniom skarżącego prawidłowe są ustalenia dotyczące czasookresu przypisanego przestępstwa, oparte na zeznaniach pokrzywdzonej oraz świadków G. N., M. N. i M. P.. W sprawie nie ujawniły się jakiegokolwiek niedające się usunąć wątpliwości. Argumentacja zawarta w uzasadnieniu Sądu I instancji w żadnym miejscu nie wskazuje na to aby Sąd powziął, niedające się usunąć wątpliwości, które następnie tłumaczyłby na niekorzyść oskarżonego. Zatem brak było podstaw do wniesienia zarzutu obrazy normy z art. 5 § 2 k.p.k.

Jako niezrozumiałe należy traktować także zarzut błędu w ustaleniach faktycznych. Sąd I instancji zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów prawidłowo ocenił zeznania pokrzywdzonej, świadków oraz wyjaśnienia oskarżonego i swoje stanowisko w tej materii należycie uzasadnił. W toku postępowania pokrzywdzona konsekwentnie zeznawała, że oskarżony jest agresywny, używa przemocy psychicznej, awanturuje się, popycha ją, szarpie. Podkreśliła, że z powodu sytuacji jakie stwarza oskarżony miała myśli samobójcze. Zeznania pokrzywdzonej zostały częściowo potwierdzone

przez jej córkę M. N. i jej męża G. N.. Także sąsiadka pokrzywdzonej M. P. potwierdziła, że oskarżony często awanturował się. Świadkowie w toku całego toczącego się w niniejszej sprawie postępowania karnego spólnie oraz wiarygodnie przedstawili zachowanie oskarżonego względem matki. Wszystkie te relacje zostały przez Sąd poddane szczegółowej acz ostrożnej analizie, w związku z którą Sąd doszedł do prawidłowych i trafnych wniosków o sprawstwie oskarżonego. Wobec czego wyjaśnienia oskarżonego w części, w której nie przyznał się do popełnienia zarzucanych mu czynów nie mogły stanowić dla Sądu wiarygodnej podstawy do uwzględnienia jego stanowiska. Mając zatem powyższe na uwadze należy uznać, że stanowisko Sądu I instancji w tym przedmiocie jest oczywiste i klarowne, wobec czego podniesionych w tej materii zarzutów nie można uwzględnić.

W ostatniej kolejności należy odnieść się do zarzutu rażącej niewspółmierności kary orzeczonej względem oskarżonego J. W. kary 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności. Analiza pisemnych motywów zaskarżonego wyroku prowadzi do przekonania, że Sąd I instancji we właściwy sposób ocenił okoliczności mające wpływ na wymiar kary i swoje stanowisko przekonująco umotywował. Wbrew twierdzeniom skarżącego orzeczone względem oskarżonego kara jednostkowa za czyn z art. 207 § 1 kk jest karą sprawiedliwą, odpowiednią w stosunku do wagi popełnionego czynu, jego charakteru oraz stopnia jego społecznej szkodliwości. W ocenie Sądu Okręgowego wymierzona oskarżonemu kara bez wątpienia nie jest karą rażąco niewspółmiernie surową. Została ona adekwatnie dostosowana do stopnia winy jak i społecznej szkodliwości popełnionego przestępstwa. Jednocześnie w dostatecznym stopniu realizuje cele zapobiegawcze i wychowawcze stawiane przez ustawodawcę. Sąd Odwoławczy pozostaje w przekonaniu, że tylko tak orzeczone kara daje nadzieję na ostateczną resocjalizację oskarżonego, realizując przy tym swe cele w zakresie prewencji szczególnej i ogólnej. Reasumując Sąd Rejonowy w sposób wyczerpujący, precyzyjny i w pełni przekonujący uzasadnił swoje rozstrzygnięcie w kwestii kary za czyn z art. 207 § 1 k.k., w pełni realizując wymagania stawiane przez ustawodawcę. Dokonana przez Sąd Rejonowy ocena okoliczności mających wpływ na wymiar kary jest zdaniem Sądu Okręgowego trafna i nie budzi żadnych zastrzeżeń. Ponadto, należy mieć też na uwadze, że oskarżony czyn ten popełnił w warunkach recydywy.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 634 k.p.k. w zw. z art. 626 § 1 k.p.k. w zw. z art. 624 k.p.k. Sąd Odwoławczy uwzględniając sytuację osobistą i majątkową oskarżonego zwolnił go od ponoszenia kosztów sądowych za postępowania odwoławcze i obciążył nimi Skarb Państwa. Ponadto Sąd Okręgowy zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. K.- Kancelaria Adwokacka w C. tytułem wynagrodzenia za reprezentowanie z urzędu oskarżonego w postępowaniu odwoławczym wynagrodzenie w kwocie 516,60 zł przy czym kwota ta obejmuje również należny podatek VAT, stosownie do art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze w zw. z § 17 ust. 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb